

Міхєєв В.В.,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної математики та інформатики,
Житомирський державний університет ім. І. Франка*

БАЗОВА ІКТ-ПІДГОТОВКА В СТРУКТУРІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Застосування сучасних інформаційних технологій у навчанні – одна з найбільш важливих і стійких тенденцій розвитку світового освітнього процесу. У вітчизняних навчальних закладах в останні роки комп'ютерна техніка й інші засоби ІКТ стали все частіше використовуватися при вивченні більшості навчальних предметів.

При підготовці до уроку з використанням ІКТ вчитель не повинен

забувати, що це урок, а значить складає план уроку виходячи з його цілей, при відборі навчального матеріалу він повинен дотримуватися основних дидактичних принципів: систематичності та послідовності, доступності, диференційованого підходу, науковості та ін. При цьому комп'ютер не замінює викладача, а тільки доповнює його.

Використання ІКТ дає можливість вирішувати такі актуальні питання:

- використовувати у навчанні здобутки новітніх інформаційних технологій;
- удосконалювати навички самостійної роботи учнів в інформаційних базах даних, мережі Інтернет;
- інтенсифікувати освіту, поліпшити засвоєння учнями знань, зробити процес навчання цікавішим і змістовнішим.

Використання ІКТ в комплекті з традиційним підручником сприяє наступному:

- забезпечує особистісно-орієнтований та диференційований підхід у навчанні;
- забезпечує реалізацію інтерактивного підходу (постійне спілкування з ПК, постановка запитань, які цікавлять учня та отримання відповідей на них);
- підвищує пізнавальну активність учнів за рахунок різноманітної відео- та аудіоінформації;
- здійснює контроль завдяки тестуванню і системи запитань для самоконтролю.

Враховуючи всі позитивні та негативні наслідки використання інформаційно-комунікаційних засобів можна зробити висновок, що вони є ефективними за умови поєднання з традиційними методами та сприяють якісному формуванню вмінь та навичок учнів.

Але, поряд з плюсами, виникають різні проблеми як при підготовці до таких уроків, так і під час їх проведення.

Існуючі недоліки та проблеми застосування ІКТ:

- відсутність комп'ютера в домашньому користуванні багатьох учнів і вчителів, час самостійних занять у комп'ютерних класах відведено далеко не у всіх школах;
- у вчителів недостатньо часу для підготовки до уроку, на якому використовуються комп'ютери;
- недостатня комп'ютерна грамотність вчителя;
- у робочому графіку вчителів не відведено час для дослідження можливостей Інтернет;
- існує ймовірність, що, захопившись застосуванням ІКТ на уроках, учитель перейде від розвивального навчання до наочно-ілюстративних методів.

Слід розділяти просте оволодіння базовими навичками в галузі інформаційно-комунікаційних технологій і вміння творчо застосовувати ці навички (базова ІКТ-компетентність). Тому базова ІКТ-компетентність – поняття набагато ширше, ніж проста ІКТ-грамотність.

Перелік компетенцій учителя-предметника освітнього закладу у сфері ІКТ включає в себе наступні моменти:

1. Наявність загальних уявлень про дидактичні можливості ІКТ.
2. Наявність уявлень про єдиний інформаційний простір освітнього

закладу, призначення та функціонування ПК, пристроїв введення-виведення інформації, комп'ютерні мережі та можливості їх використання в освітньому процесі.

3. Наявність уявлень про електронні освітні ресурси і тенденції ринку електронних видань в секторі загальної освіти, орієнтованих на предметно-професійну діяльність.

4. Володіння основами методики впровадження цифрових освітніх ресурсів у навчально-виховний процес.

5. Володіння прийомами організації особистого інформаційного простору, інтерфейсом операційної системи, прийомами виконання файлових операцій, організації інформаційно-освітнього простору як файлової системи, основними прийомами введення-виведення інформації, включаючи установку і видалення додатків і електронних освітніх ресурсів.

6. Володіння прийомами підготовки дидактичних матеріалів і робочих документів відповідно до предметної області засобами офісних технологій (роздаткових матеріалів, презентацій та ін.):

- a) введенням тексту з клавіатури і прийомами його форматування;
- b) підготовкою роздаткових матеріалів, які містять графічні елементи, типовими прийомами роботи з інструментами векторної графіки;
- c) прийомами роботи з табличними даними (складанням списків, інформаційних карт, проведенням простих розрахунків);
- d) прийомами побудови графіків і діаграм;
- e) методикою створення педагогічно ефективних презентацій (до уроку, виступу на педраді, доповіді і т.п.).

7. Володіння найпростішими прийомами підготовки графічних ілюстрацій для наочних і дидактичних матеріалів, що використовуються в освітній діяльності на основі растрової графіки:

- a) прийомами корекції та оптимізації растрових зображень для подальшого використання в презентаціях і на веб-сторінках;
- b) прийомами виведення зображень на друк, записи на CD.

8. Володіння базовими сервісами і технологіями Інтернету в контексті їх використання в освітній діяльності:

- a) прийомами навігації та пошуку освітньої інформації в WWW, її отримання та збереження з метою подальшого використання в педагогічному процесі;
- b) прийомами роботи з електронною поштою і телеконференціями;
- c) прийомами роботи з файловими архівами;
- d) прийомами роботи з інтернет-пейджером (ICQ, AOL і т.п.) та іншими комунікаційними технологіями.

9. Наявність уявлень про технології та ресурси дистанційної підтримки освітнього процесу та можливості їх включення в педагогічну діяльність.

10. Володіння технологічними основами створення сайту підтримки навчальної діяльності, яке передбачає:

- a) наявність уявлень про призначення, структуру, інструменти навігації та дизайн сайту підтримки навчальної діяльності;
- b) наявність уявлень про структуру веб-сторінки;
- c) володіння найпростішими прийомами сайтобудування, що забезпечують можливість подання освітньої інформації у формі сайту – файлової

системи;

d) володіння прийомами публікації сайту підтримки навчальної діяльності в Інтранет та Інтернеті.

Список використаних джерел та літератури

1. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі [Електронний ресурс] / С. Дишлева. Режим доступу: <http://osvita.ua/school/technol/6804>
2. Новиков С. П. Применение новых информационных технологий в образовательном процессе / С. П. Новиков // Педагогика – 2003. – № 9. – С.32-38.